

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Kunnanhallitus 24.08.2026

465/03.00.00/2026

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että Laukaan kunta antaa selostuksen mukaisen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi.

Päätös

Selostus

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi matkailijaverolaki. Lailla annettaisiin kunnille mahdollisuus ottaa käyttöön kunnan alueella tapahtuvaan vastikkeelliseen majoittamiseen kohdistuva vero eli matkailijavero. Veron käyttöönotto olisi kunnille vapaaehtoista. Veron tuotto tilitettäisiin kunnalle.

Matkailijavero kohdistuisi kunnan alueella tapahtuvaan majoittamiseen. Veron soveltamisala kattaisi kaiken tilapäisen ja vastikkeellisen majoittamisen riippumatta majoitusmuodosta tai toiminnan laajuudesta. Verovelvollinen olisi majoittaja, ja veron suorittamisvelvollisuus syntyisi silloin, kun majoittaminen majoitusyksikössä alkaa. Matkailijavero määräytyisi prosenttiosuutena majoituksen arvonlisäverottomasta hinnasta. Kunnanvaltuusto päättäisi veroprosentin suuruuden, joka olisi vähintään kaksi prosenttia ja enintään viisi prosenttia.

Matkailijaveroon sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyä. Verovelvollinen laskisi veron määrän ja suorittaisi veron oma-aloitteisesti. Verokausi olisi kalenterikuukausi. Muusta oma-aloitteisesta verotuksesta poiketen matkailijaverotuksessa veroilmoitus annettaisiin kuitenkin vain niiltä verokausilta, joiden aikana verovelvollisella on ollut veronalaista toimintaa. Veroviranomainen olisi Verohallinto.

Matkailijavero lisäisi niiden kuntien verotuloja, jotka ottavat matkailijaveron käyttöön. Suosituissa matkailukunnissa vero voisi tuottaa miljoonien eurojen verotulot, mutta valtaosassa kuntia mahdollinen verotulolisäys jäisi pieneksi. Koko maan tasolla matkailijaverosta kertyvät verotulot jäisivät todennäköisesti ainakin alkuvaiheessa muutamiin miljooniin euroihin tai enintään pariin kymmeneen miljoonaan euroon.

Veron vaikutukset matkailijamääriin jäisivät todennäköisesti suhteellisen pieniksi. Kunnallisena verona matkailijavero kohdentuisi kuitenkin eri tavoin kuntien alueilla tapahtuvaan matkailutoimintaan ja matkailuyrityksiin, joten veron vaikutus matkailuun voi eri kunnissa vaihdella huomattavasti. Veron kunnallinen soveltaminen saattaa aiheuttaa vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuasetelmaan. Matkailijaveron lisäisi myös majoituspalvelujen tarjoajien sääntelytaakkaa sekä aiheuttaisi hallinnollista työtä ja kustannuksia Verohallinnolle sekä veron käyttöönottaville kunnille.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutoksia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun lakiin viittaussäännösten päivittämiseksi.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2027. Matkailijaveroa kuitenkin sovellettaisiin ensimmäistä kertaa vuoden 2028 alusta.

Laukaan kunnan lausunto

Laukaan kunta suhtautuu matkailijaveron tai matkailijamaksun käyttöönottoon myönteisesti, mutta pitää nyt esitettyä mallia matkailijaverosta monin tavoin ongelmallisena. Keskeisimmät ongelmakohdat lakiluonnoksessa ovat:

- matkailijavero olisi kuntakohtaisesti vapaaehtoinen ja voisi siten aiheuttaa tarpeetonta haittaa matkailutoimialan kilpailutilanteeseen kuntien välillä
- matkailijaveron seuranta ja valvonta lisäisivät kuntien hallinnollista taakkaa ja heikentäisi näin veron tosiasiallista taloudellista hyötyä kunnille
- matkailijaveron prosenttiperusteinen toteutus ei ole tarkoituksenmukainen
- matkailijaveron kohdistuminen vain virallisiin majoituspalveluyrityksiin luo alustatalouden palveluntarjoajille perusteetonta kilpailuetua
- matkailijaveron tuotto ei kohdistu lakiesityksen mukaan miltään osin kestävän matkailun kehittämiseen

Laukaan kunta katsoo, että matkailijaveroa ei tule säätää kuntakohtaisesti. Kuntakohtainen vero voi aiheuttaa pienillä maantieteellisillä alueilla kohtuuttoman suuria eroja matkailuyritysten kilpailutilanteeseen. Matkailijavero tulisi säätää vähintään maakuntatasoisille alueille yhteinäisesti, mutta suuraluejako tai valtakunnallinen matkailijavero voisivat olla jopa maakuntatasoa toimivampia.

Matkailijaveron tuottojen arvioidaan suurimmassa osassa kuntia jäävän pieneksi. Lakiesityksen mukaan veron käyttöönotto kuitenkin lisää kuntien hallinnollista taakkaa ja kunnille tulee seuranta- ja tiedotusvastuita veroon liittyen. Matkailijaveron keräämisestä tulee tehdä kunnille hallinnollisesti äärimmäisen kevyttä, jotta kuntien kannattaa ottaa veroa käyttöön. Verotulojen tosiasiallinen taloudellinen hyöty tulee olla merkittävästi sen keräämisen aiheuttamien hallinnollisia kustannuksia suurempi.

Matkailijaveron käyttöönotto ei saa johtaa tilanteeseen, jossa yritysten aikaa ja resursseja siirtyy asiakas- ja liiketoimintatyöstä hallinnollisten velvoitteiden hoitamiseen. Lainsäädännön valmistelussa tulee varmistaa, että veron kerääminen tapahtuu mahdollisimman pitkälle automaattisesti olemassa olevien digitaalisten järjestelmien kautta ja että erityisesti pienille toimijoille aiheutuvat hallinnolliset kustannukset ja työmäärä jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Laukaan kunta katsoo, että matkailijaveron tulisi olla kiinteä ja maltillinen. Veron suuruuden tulee olla sellainen, ettei siitä muodostu estettä matkailun kasvulle tai matkailukohteen kilpailukyvyille. Prosenttiperusteinen vero ei kohtele matkailijoita tai majoitusyrityksiä tasapuolisesti, koska matkailijan kunnalle aiheuttama palveluiden ja infrastruktuurin käyttö ei ole riippuvainen majoituksen hinnasta. Reitistöjen, pysäköintialueiden, jätehuollon, opastuksen ja muun matkailuinfrastruktuurin käyttö on pääosin samanlaista riippumatta siitä, majoittuuko matkailija edullisessa majoituskohteessa vai korkeatasoisessa erikoismajoituksessa.

Prosenttiperusteinen verotus johtaisi kohtuuttomiin ja vaikeasti ennakoitaviin tilanteisiin. Majoitusten hinnat vaihtelevat voimakkaasti sesonkien,

majoitusmuotojen ja palvelutason mukaan, jolloin veron määrä voisi nousta korkeatasoisissa majoituskohteissa moninkertaiseksi ilman, että matkailijan kunnalle aiheuttama kustannus kasvaa vastaavassa suhteessa. Tällainen malli kohdistaisi verorasituksen ensisijaisesti majoituksen hintaan eikä matkailun aiheuttamaan palvelukuormitukseen alueelle.

Veron keräämisessä verovelvollisina tulisi olla kaikki majoituspalveluiden tarjoajat, mukaan lukien alustatalouden toimijat, ja veronkannon tulisi perustua yhtenäiseen digitaaliseen ilmoitus- ja raportointijärjestelmään.

Verotusmenettelyn tulee olla mahdollisimman automatisoitu ja integroitavissa nykyisiin sähköisiin järjestelmiin, jotta hallinnollinen taakka ei muodostu kohtuuttomaksi erityisesti pienille toimijoille. Matkailuelinkeinon rakenne perustuu suurelta osin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä yksittäisiin majoituspalveluiden tarjoajiin, joiden hallinnolliset resurssit ovat usein rajalliset.

Esityksen mukaan matkailijavero on yleiskatteellinen tulo ilman käyttötarkoitussidonnaisuutta. Kunta ymmärtää tämän oikeudellisen lähtökohdan. Kansainvälisten esimerkkien perusteella useimmissa maissa verotuotot kohdennetaan kuitenkin matkailun kehittämiseen ja infrastruktuuriin. Laukaan kunta katsoo, että matkailijavero tai matkailijamaksu tulisi säätää siten, että vähintään osa sen tuotosta tulisi ohjata kestävän matkailun, matkailuinfran ja matkailuelinkeinojen kehittämiseen.

Laukaan kunta korostaa, että verotuotto tulee palauttaa täysimääräisesti kunnille. Kunta voi kohdentaa vastaavan määrän matkailuinfrastruktuurin, kestävän matkailun ja matkailuelinkeinon kehittämiseen. Laukaan kunta pitää välttämättömänä, ettei matkailijaverotuotto vähennä kunnalle maksettavia valtionosuuksia eikä johda verotuoton epäsuoraan tasaamiseen muille alueille. Mikäli veron tarkoituksena olisi kasvattaa valtion yleistä verokertymää ilman alueellista hyötyä, siinä tapauksessa Laukaan kunta ei kannata veron käyttöönottoa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Valmistelija	kehitysjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306
Jakelu / toimenpiteet	VM (lausuntopalvelu.fi)